

Na kmetiji je lepo

***Europe Direct je služba za pomoč pri iskanju odgovorov
na vprašanja v zvezi z Evropsko unijo.***

**Brezplačna telefonska številka (*):
00 800 6 7 8 9 10 11**

(*) Informacije so brezplačne, kakor tudi večina klicev (nekateri operaterji, telefonske govorilnice ali hoteli lahko klic zaračunajo).

Veliko dodatnih informacij o Evropski uniji je na voljo na internetu.
Dostop je mogoč na strežniku Europa (<http://europa.eu>).

Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije, 2014

ISBN 978-92-79-37352-7

doi:10.2762/38641

© Evropska unija, 2014

Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira.

Ilustracije: Véronique Hariga - www.hariga.be

Printed in Belgium

TISKANO NA RECIKLIRANEM PAPIRJU

Na kmetiji je lepo

Niko sedi na vlaku in opazuje, kako polja in drevesa švigajo mimo. Pomlad se je šele začela in med golimi drevesi lahko včasih vidi reko, ki teče po dolini. Niko in njegovi starši so namenjeni k teti, stricu in sestrični Emi, na njihovo kmetijo. To je njegov prvi obisk, odkar je bil majhen. Zadnjega obiska se ne spominja prav dobro.

Vseeno prepozna Emo ter teto in strica, ki jih pričakajo na vaški železniški postaji. Družini se pozdravita. „Lepo vas je spet videti.“ „Zelo smo veseli, da ste lahko vsi prišli,“ rečejo starši. Niko in Ema se sramežljivo opazujeta.

Sramežljivost pa ne traja dolgo. Do prihoda na kmetijo se že pogovarjata o igračah, šoli, prijateljih in hišnih ljubljencih. „Nimam hišnega ljubljénčka,“ reče Ema, ko izstopa iz avtomobila. „Imamo psičko Kalo, ampak ona ni hišni ljubljénček. Ona je delovna psička. Pomaga čuvati ovce. Če se katera izgubi, jo najde in prižene nazaj. Sploh je na kmetiji še veliko drugih živali.“

Kala, ki je pred tem sedela na dvorišču, se radovedno približa. Ovoha prišleke, nato pomaha z repom. Niku celo dovoli, da jo poboža.

„Zagotovo si lačen od poti,“ reče teta Mojca Niku. „Pojej jabolko. Kmalu pa si bomo privoščili jajca, mleko, sir in kruh. Vsa hrana je pridelana na kmetiji.“

Med jedjo Niko posluša vse močnejše zavijanje vetra. Stemnilo se je. „Nocoj bo nevihta,“ reče stric Franc. „Nekaj ovc še vedno ni skotilo jagenjčkov. Če se skotijo nocoj, bodo morda potrebovali pomoč.“

Uro pozneje se veter spremeni v vihar. Stric Franc in Nikov oče si obujeta škornje ter oblečeta težka plašča. S traktorjem in prikolico se odpravita k ovcam.

Niko in Ema lahko ostaneta budna, dokler se njuna očeta ne vrneta. Zagledata luči traktorja, ki se je ustavil pred hlevom. Oblečeta si plašč, nadeneta šal in stečeta do hleva. V tem času sta moška ovco in njena drobna mladiča zaprla v stajo, ki je bila postлана z veliko suhega sena.

„Kala je našla ovco in jagenjčka na robu polja,“ je stric Franc povedal otrokoma. „Jagenjčka sta tako majhna in šibka, da bi poginila, če ju Kala ne bi zagledala. Dokler ne bosta dovolj močna, da se vrneta na polje, lahko počivata v toplem, suhem hlevu.“

Naslednje jutro je jasno in sončno. Nevihta je minila. Niko se odpravi ven. Na bližnjem polju vidi kokoši. Ema in njena mama neseta vedro zrnja, da bi jih nahranili. „Naše kokoši živijo zunaj,“ reče Ema. „Niso zaprte v kokošnjaku. Vesele so, ker so lahko na prostem. V kokošnjak gredo le ponoči, ali ko nesejo jajca.“

Stric Franc dela na polju, kjer raste zelenjava. V vrstah sadi korenje, fižol, zeleno solato, kumare, cvetačo, zeleno, papriko, špinačo, redkev, por in čebulo. „Lahko pomagava?“ vprašata otroka. Kmalu se lotita dela. Stric Franc vrta luknje v mehko temno zemljo. Ema v vsako luknjo položi seme, Niko pa jih zakrije s svežo zemljo in jo potlači.

„Če se naslednje šolske počitnice vrneš, boš lahko jedel veliko stvari, ki si jih danes posadil,“ pojasni stric Franc Niku. „To bi me zelo veselilo,“ reče Niko. „Vprašal bom mamo in očeta, kdaj se lahko vrnemo.“

Naslednji dan sta Niko in Ema zelo zaposlena. Niko se namreč s starši vrača domov v mesto. Ampak pred tem je treba še veliko postoriti.

Niko in Ema vstaneta zgodaj, da bi pomagala prignati krave s polja, saj jih je treba pomolsti. Mleko naložijo na tovornjak, ki ga odpelje v mlekarno. „V mlekarni mleko polnijo v steklenice in tetrapake ter ga pošljejo v trgovine in supermarkete, kjer je na voljo kupcem. Nekaj mleka peljejo v šole za otroke,“ pove stric Franc. „Teta Mojca pa ga nekaj obdrži, da lahko naredi sladoled, sir in jogurt.“

Nato se otroka odpravita v hlev. Jagenjčka sta pila materino mleko in sta videti močnejša. Ema in Niko ju pobožata. „Čas je, da se skupaj z materjo vrneta na polje k drugim ovcam,“ reče stric Franc.

„Grem lahko zraven?“ vpraša Niko. „Nimaš časa,“ reče njegov oče. „Moramo na postajo na vlak.“

„Kaj praviš na tole,“ reče stric Franc. „Slikal bom Emo in jagenjčke, kako se vračajo na polje, in ti fotografijo poslal prek interneta. Čakala te bo, ko prideš domov. Čeprav živimo na podeželju, imamo tudi mi internet, tako kot družine, ki živijo v mestu.“

„Tudi v naši šoli imamo internet in računalnike z veliko poučnimi igrami,“ doda Ema.

Poletje je. Pričele so se šolske počitnice. Niko se veseli. Spet bo obiskal Emo in njene starše. Ko stopijo z vlaka, zagledajo tržnico. Stric Franc Niku pripoveduje o njej. „Čeprav oskrbujemo trgovine in restavracije v mestu, prodajamo pridelke tudi na naši tržnici. Veliko ljudi pride sem nakupovat.“

Na tržnici je polno različnih barv, vonjav in zvokov. Prodajajo veliko različnih vrst zelenjave: rdečo, rumeno, rjavo, črno, zeleno, rožnato in belo. „Katere vrste zelenjave poznaš?“ vpraša stric Franc.

Jajca so zložena v majhne piramide. Poleg jogurta, masla in smetane so naloženi siri. Sončnično in olivno olje se prodajata v steklenicah in vrčih. Na stojnicah so obešeni dišeča sivka in druga zelišča. Nekaj kmetov, ki goji čebele, prodaja kozarce medu.

Na kmetiji Ema pokaže Niku zelenjavo, ki jo je pomagal posaditi med zadnjim obiskom. Polja so polna zrele zelenjave. Cvetača seže Niku skoraj do pasu. „Veliko zelenjave pojemo,“ reče Ema. „Vsi bi jo morali. Zelenjava je zdrava.“ Ema odtrga dva paradižnika in ju ponudi Niku. „Večja sta od teniških žogic.“ „Mmm, kako je sočen,“ vzklikne Niko.

Otroka se odpravita k ovcam. Ema pove Niku, da so vse jagenjčke prodali drugemu kmetu. Zagledata Kalo, ki pridno pomaga. Ovce eno po eno priganja do ograde. Vse bodo postrigli.

„Ovčja volna se uporablja za izdelavo oblačil in preprog,“ pojasni stric Franc. Ovce so brez dlake gole. „Zaradi tega jim ni tako vroče, pa tudi mrčes jih manj nadleguje. Ovcam dlaka ponovno zraste dovolj hitro, da jim je pozimi toplo.“

Na kmetiji temno modre lastovke švigajo v hlev in nazaj. „V hlevu si ustvarijo gnezdo iz blata, ki ga prinesejo z rečnega brega. Lastovke lovijo žuželke, s katerimi hranijo mladiče,“ oče pojasni Niku.

Na strehi hleva je še eno precej večje gnezdo. Narejeno je iz spletenih vejic in v njem domuje družina štokelj. „Pravijo, da štoklino gnezdo na strehi prinaša srečo,“ reče Ema.

„Vidiš,“ reče Nikov oče, „na podeželju lahko vsi živijo v sožitju. Kmetje in njihove družine skrbijo za živali in nam pridelujejo hrano. Tukaj živijo tudi ptice, kot so lastovke in štoklje. Meščani, kot smo mi, pa obiskujemo podeželje med počitnicami, da se sprehajamo ali imamo piknike.“

Stric Franc se naslednje jutro zgodaj odpravi s kombajnom na polje, družbo pa mu delajo kmečki delavci na traktorjih s prikolicami. Prišel je najpomembnejši čas v letu, ko je treba pospraviti glavne pridelke. Delali bodo vsak dan do mraka, da požanjejo vso žito na polju.

Preseneti jih kratka poletna ploha. Ko poneha, se na nebu prikaže obok mavrice z veliko različnimi barvami. „Sošolci so mi povedali, da je na koncu mavrice lonec zlata,“ reče Niko. „Ampak ga je težko doseči.“

„Poskusiva ga poiskati,“ reče Ema. „Lahko greva s kolesom.“ Ema iz garaže pripelje kolesi in odpravita se v smeri mavrice. Kala teče poleg njiju. Od veselja zalaja. „Kaj bova storila z zlatom, če ga najdeva?“ vpraša Niko.

Nekaj časa kolesarita. Vendar se zdi, kot da je mavrica vse bolj oddaljena. Prispeta do polja, na katerem delajo stric Franc in drugi možje. „Kam sta namenjena?“ ju vpraša. „Rada bi prišla do konca mavrice, da dobiva lonec zlata,“ mu odgovori Niko.

Stric Franc se na široko zasmеji. „Mavrica nastane, ko se sončni žarki odbijajo od dežnih kapljic. Če se ji približaš, izgine,“ pojasni. „Če ni mavrice, tudi zlata ne bo.“

„Ampak poglejta tja. Zdi se, kot da se vajina mavrica konča sredi tistega zlatega pšeničnega polja. „To je vajino zlato na koncu mavrice,“ reče stric Franc in se zasmеje.

Stric se nagne iz kombajna in pojasni. „Čeprav pšenica ni toliko vredna kot zlato, je še zmeraj dragocena,“ pravi.

„Iz nje delamo kruh,“ reče Niko. „In testenine tudi,“ vzklikne Ema.

Počitnic je konec. Čas je za odhod. Niko nese škatlo sadja in zelenjave v avto. Ne vidi, kje stopa. „Pazi,“ zavpije Ema. Vendar je prepozno. Niko stopi na jajce, ki ga je kokoš pustila pri avtomobilu. Spodrsne mu in pade.

„Kokoši naj bi valile jajca v kokošnjaku. Vendar včasih pozabijo,“ reče Ema.

Vsi se zasmеjejo. Niko se preobleče in skupaj se odpravijo proti postaji. Niko prosi Emo, naj mu piše o vsem, kar se dogaja na kmetiji, ko se bo vrnil v mesto.

Čez nekaj tednov Ema in njeni starši Niku pošljejo elektronsko sporočilo z nekaj fotografijami. Ema ima veliko novic.

„Oče je pospravil vse pridelke. Preoral je nekaj polj, ki so tako pripravljena za naslednjo setev. Zdaj pa se je lotil nekaterih opravil, za katera drugače nima časa. Danes popravlja kamniti zid, ki se je podrl. Jutri bo očistil jarek ob cesti.“

„Ko bo prišla zima, bo krmil živali in razmišljal o načrtih za naslednje leto. Pravi, da bo eno od starih kmečkih poslopij prenovil v počitniški dom. Naslednje poletje boste lahko prvi gostje.“

Besedilo te objave je samo informativno in ni pravno zavezujoče.

KAKO DO PUBLIKACIJ EVROPSKE UNIJE

Brezplačne publikacije:

- en izvod:
na spletni strani EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- več kot en izvod ter plakati in zemljevidi:
pri predstavništvih Evropske unije (http://ec.europa.eu/represent_sl.htm),
pri delegacijah v državah, ki niso članice EU (http://eeas.europa.eu/delegations/index_sl.htm),
pri službi Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_sl.htm) ali
s klicem na telefonsko številko 00 800 6 7 8 9 10 11 (brezplačna številka za celotno EU) (*).

(*) Informacije so brezplačne, kakor tudi večina klicev (nekateri operaterji, telefonske govorilnice ali hoteli lahko klic zaračunajo).

Publikacije, ki so naprodaj:

- na spletni strani EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Plačljive naročnine:

- pri prodajnih zastopnikih Urada za publikacije Evropske unije
(http://publications.europa.eu/others/agents/index_sl.htm).

Niko sedi na vlaku in opazuje, kako polja in drevesa švigajo mimo. Pomlad se je šele začela in med golimi drevesi lahko včasih vidi reko, ki teče po dolini. Niko in njegovi starši so namenjeni k teti, stricu in sestrični Emi, na njihovo kmetijo ...

Evropska komisija
Generalni direktorat za kmetijstvo
in razvoj podeželja

<http://ec.europa.eu/agriculture/>

Urad za publikacije

ISBN 978-92-79-37352-7

9 789279 373527

doi:10.2762/38641